PARLAMENTO EUROPEO EVROPSKÝ PARLAMENT EUROPA-PARLAMENTET
EUROPÄISCHES PARLAMENT EUROOPA PARLAMENT ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ EUROPEAN PARLIAMENT
PARLEMENT EUROPÉEN PARLAMENTO EUROPEO EIROPAS PARLAMENTS
EUROPOS PARLAMENTAS EURÓPAI PARLAMENT IL-PARLAMENT EWROPEW EUROPEES PARLEMENT
PARLAMENT EUROPEJSKI PARLAMENTO EUROPEU EURÓPSKY PARLAMENT
EVROPSKI PARLAMENT EUROOPAN PARLAMENTTI EUROPAPARLAMENTET

ASSEMBLEIA DA REPÚBLICA

PROGRAMMA

GEZAMENLIJKE COMMISSIEVERGADERING
op initiatief van het Europees Parlement en de Assembleia da República van Portugal

DE TOEKOMST VAN DE EU
ALS EEN RUIMTE VAN VRIJHEID, VEILIGHEID EN RECHTVAARDIGHEID

Maandagmiddag 26 november en dinsdagmorgen 27 november 2007

Europees Parlement, Brussel
Paul-Henri Spaak-gebouw, grote vergaderzaal

Sinds de inwerkingtreding van het Verdrag van Amsterdam komen de nationale parlementen en het Europees Parlement regelmatig bijeen om te debatteren over kwesties die verband houden met de totstandbrenging van een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid (RVVR). De afgelopen twee jaar zijn ook officiële gezamenlijke vergaderingen georganiseerd. Daarnaast is voor specifieke kwesties de oprichting van gezamenlijke commissies overwogen, zoals voor de controle op Europol[1]. Deze vergaderingen stellen de leden van het Europees Parlement en de nationale parlementen in de gelegenheid om te debatteren over de institutionele en politieke ontwikkelingen met betrekking tot de RVVR, kwesties die voor de Europese burger bijzonder belangrijk zijn.

Het Hervormingsverdrag zou niet alleen de rol van de nationale parlementen met betrekking tot de RVVR versterken en de samenwerking tussen de nationale parlementen en het

[1] Het idee van een gezamenlijke commissie bestaande uit leden van het Europees Parlement en de nationale parlementen om toezicht te houden op Europol werd voor het eerst geopperd in een mededeling van maart 2002 getiteld 'Democratische controle op Europol'. Dit idee was opgenomen in eerdere versies van de Deense voorstellen tot wijziging van de Europol-Overeenkomst, maar stond niet in de versie waarover in december 2002 een algemene oriëntatie was overeengekomen. De reden hiervoor was dat de oprichting van officiële parlementaire commissies, van welke aard ook, alleen bij primaire Europese wetgeving (Europese verdragen) kan gebeuren.

Europees Parlement op alle beleidsterreinen intensiveren, maar ook zorgen voor een transparante samenwerking tussen de Europese Commissie, de lidstaten, het Europees Parlement en de nationale parlementen bij het evalueren van de uitvoering van het EU-beleid op het terrein van de RVVR (art. 64 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie[1]).
Het nieuwe artikel 8 C[2] bepaalt inderdaad dat "*De nationale parlementen (...) actief [bijdragen] tot de goede werking van de Unie (...) door, in het kader van de ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid, deel te nemen aan de mechanismen voor de evaluatie van de uitvoering van het beleid van de Unie in die ruimte, overeenkomstig artikel 64 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en door betrokken te worden bij het politieke toezicht op Europol en de evaluatie van de activiteiten van Eurojust, overeenkomstig de artikelen 69 K en 69 H van dat Verdrag (...) [en] door deel te nemen aan de interparlementaire samenwerking tussen de nationale parlementen en met het Europees Parlement, overeenkomstig het Protocol betreffende de rol van de nationale parlementen in de Europese Unie*".

Door het Hervormingsverdrag zou de EU ook beter in staat zijn om zich te ontwikkelen tot een ruimte van vrijheid, veiligheid een recht, omdat bij dit verdrag

- een enkel en vereenvoudigd wettelijk en institutioneel kader zou worden gecreëerd (dat in de plaats zou komen van de huidige pijlerstructuur), en
- de democratische legitimiteit zou worden vergroot (door de medebeslissingsprocedure en besluitvorming met gekwalificeerde meerderheid in de Raad van algemene toepassing te verklaren).

Bij dit verdrag zouden bijgevolg fundamentele wijzigingen worden aangebracht in de wijze waarop het beleid van de EU met betrekking tot de RVVR wordt vormgegeven alsook in de mate van betrokkenheid van de nationale parlementen op dit terrein.

Tijdens de afzonderlijke zittingen zou het debat zich kunnen richten op
- de huidige beleidssituatie met betrekking tot de RVVR;
- hoe die beleidssituatie zich de komende paar jaar zal en/of moet ontwikkelen;
- hoe de samenwerking tussen de nationale parlementen en het Europees Parlement met betrekking tot specifieke kwesties in verband met de RVVR kan worden verbeterd en de directe dialoog tussen Europese en nationale parlementariërs kan worden versterkt.

De voorstellen en onderwerpen die tijdens de vergadering naar voren worden gebracht, zijn van essentieel belang voor de voorbereiding van het jaarlijks debat van het Europees Parlement over de vorderingen die met betrekking tot de RVVR zijn gemaakt, dat in artikel 39 van het EU-Verdrag is voorzien en staat gepland voor december 2007.

[1] Artikel 64 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie luidt als volgt: "Onverminderd de artikelen 226 tot en met 228 kan de Raad op voorstel van de Commissie via maatregelen vaststellen, dat de lidstaten in samenwerking met de Commissie een objectieve en onpartijdige evaluatie van de uitvoering, door de autoriteiten van de lidstaten, van het door deze titel bestreken beleid van de Unie kunnen verrichten, met name ter bevordering van de volledige toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning. Het Europees Parlement en de nationale parlementen worden op de hoogte gebracht van de inhoud en de resultaten van die evaluatie"

[2] Ontwerpverdrag tot wijziging van het Verdrag betreffende de Europese Unie en van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, 5 oktober 2007, http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cmsUpload/cg00001re01en.pdf.

Praktische richtsnoeren voor het debat

• De uiteenzettingen waarmee elke zitting wordt geopend, duren maximaal tien minuten.
• Om tijdens het debat zoveel mogelijk parlementsleden aan het woord te kunnen laten, is de spreektijd beperkt tot drie minuten per bijdrage of vraag.
• Leden die het woord wensen, wordt verzocht de voorzitter hiervan in kennis te stellen door middel van een speciaal formulier waarop ze hun naam en parlement vermelden. De leden krijgen het woord in de volgorde waarin hun verzoek is ontvangen, waarbij steeds twee leden van een nationaal parlement worden gevolgd door één lid van het Europees Parlement.
• Sprekers die aanvullende informatie willen verstrekken, kunnen dit doen door deze van tevoren in de vorm van een schriftelijk stuk, dat bij voorkeur in het Engels of Frans is gesteld, naar het secretariaat te sturen (email: rpem-multilateral@europarl.europa.eu). Het stuk worden tijdens de vergadering verspreid.
• Vergaderstukken worden geleidelijk toegevoegd aan:
http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2004_2009/organes/libe/libe_20071126_1500_jointcomm.htm

Maandag 26 november 2007

15.00 - 15.30: OPENINGSZITTING

Verwelkoming door **Jean-Marie CAVADA**, voorzitter van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken van het Europees Parlement, en **Osvaldo de CASTRO**, voorzitter van de Commissie constitutionele zaken, rechten, vrijheden en waarborgen van de Assembleia da República.

Openingsrede door **Jonathan FAULL**, directeur-generaal van het DG Justitie, vrijheid en veiligheid van de Europese Commissie

15.30 - 17.00: ZITTING 1

DE ROL VAN PARLEMENTEN BIJ DE ALGEHELE EU-AANPAK VAN MIGRATIE – ALS VOORBEELD DIENT DE ONTWERPRICHTLIJN BETREFFENDE SANCTIES VOOR WERKGEVERS DIE ILLEGALEN IN DIENST HEBBEN

Voorzitter: **Osvaldo de CASTRO**, voorzitter van de Commissie constitutionele zaken, rechten, vrijheden en waarborgen van de Assembleia da República

Tijdens de Europese Raad van december 2005 namen de staatshoofden en regeringsleiders van de EU een "algehele aanpak van migratie" aan, die in december 2006 werd bekrachtigd. De Europese Commissie heeft onlangs verschillende initiatieven en mededelingen voorgelegd voor de tenuitvoerlegging van deze "algehele aanpak"[1]. Eén daarvan is het *Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van sancties voor werkgevers van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen*[2]. Dit voorstel is bedoeld om een van de hoofdoorzaken van illegale migratie aan te pakken: de zwarte arbeidsmarkt. Wat voor wetgeving hanteren de lidstaten wat de strafbaarheid van de tewerkstelling van illegalen betreft? In welke sancties voorziet die wetgeving? Zijn die sancties effectief en efficiënt? Wat zouden de gevolgen van de ontwerprichtlijn voor de nationale wetgeving zijn?
Dit debat zal het Europees Parlement helpen zijn standpunt ten aanzien van deze richtlijn te bepalen, die moet worden aangenomen volgens de medebeslissingsprocedure. Het debat vormt ook een zeer nuttige voorbereiding voor de debatten in de nationale parlementen en voor de toekomstige omzetting van deze belangrijke richtlijn.

15.30 - 16.00: Uiteenzettingen

Rui PEREIRA, minister van Binnenlandse Zaken, Portugal

[1] Zie bijvoorbeeld het Voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende de voorwaarden voor toelating en verblijf van onderdanen van derde landen die hooggekwalificeerde arbeid komen verrichten (COM(2007)0637) en het Voorstel voor een richtlijn inzake een uniforme aanvraagprocedure voor een gecombineerde vergunning voor onderdanen van derde landen om op het grondgebied van een lidstaat te verblijven en werken en inzake een gemeenschappelijk pakket van rechten voor werknemers uit derde landen die legaal in een lidstaat verblijven (COM(2007)0638).
[2] COM(2007)0249.

Vertegenwoordiger van een nationaal parlement
António FILIPE, plaatsvervangend spreker en vicevoorzitter van de Commissie constitutionele zaken, rechten, vrijheden en waarborgen van de Assembleia da República, en **Nuno MAGALHÃES,** lid van de Commissie constitutionele zaken, rechten, vrijheden en waarborgen van de Assembleia da República in Portugal **Ana MATO ADROVER**, rapporteur voor de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken, en **Claudio FAVA**, rapporteur voor de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken, Europees Parlement

16.00 - 17.00: Debat

17.00 - 18.30: ZITTING 2
DE STRIJD TEGEN HET TERRORISME: WAT IS DE ROL VAN DE EU?

Voorzitter: **Jean-Marie CAVADA**, voorzitter van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken van het Europees Parlement

De afgelopen paar jaar heeft de strijd tegen het terrorisme ten grondslag gelegen aan de aanneming van tal van wetsbesluiten voor het versterken van de samenwerking tussen de lidstaten en het vaststellen van gemeenschappelijke normen op dit terrein. Dit gebeurde in het kader van de EU-strategie voor terrorismebestrijding die in december 2005 is aangenomen. In juli 2007 liet de Commissie echter weten dat het helaas "*erg moeilijk [is] om na te gaan in hoeverre de rechtsinstrumenten voor de voorkoming en bestrijding van terrorisme (...) in de lidstaten worden nageleefd en/of toegepast, omdat er meestal geen verslagen hoeven te worden opgesteld en de lidstaten niet verplicht zijn de nationale maatregelen mee te delen*". Wat het kaderbesluit inzake terrorismebestrijding betreft, bevestigde de Commissie dat alle EU-25-lidstaten hun omzettingsmaatregelen hadden meegedeeld, maar dat "de omzetting niet altijd volledig is"[1]. Op het gebied van wederzijdse erkenning kondigde de Commissie aan dat alle lidstaten de nationale omzettingsmaatregelen voor het Europees arrestatiebevel hadden meegedeeld, maar dat ten minste vier lidstaten nog maatregelen moesten nemen om volledig aan dit kaderbesluit te voldoen.

Hoe kan de samenwerking tussen de lidstaten op dit terrein worden verbeterd? Hoe kan ervoor worden gezorgd dat de acties van de lidstaten op dit terrein elkaar aanvullen? Hoe kan de EU een evenwicht vinden tussen de strijd tegen het terrorisme en de eerbiediging van fundamentele rechten?

17.00 - 17.30: Uiteenzettingen

Gilles de KERCHOVE, Europees coördinator voor terrorismebestrijding
Christian AHRENDT, lid van de Commissie binnenlandse zaken van de Bondsdag
Stavros LAMBRINIDIS, vicevoorzitter van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken van het Europees Parlement

[1] Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement – Verslag over de uitvoering van het Haags programma – 2006 (COM(2007)0373)).

17.30 - 18.30: Debat

* * *

19.00: Diner

Dinsdag 27 november 2007

9.00 - 10.30: ZITTING 3
GEGEVENSUITWISSELING VOOR VEILIGHEIDSDOELEINDEN - ALS VOORBEELD DIENEN HET VERDRAG VAN PRÜM EN DE PNR-OVEREENKOMST

Voorzitter: **Osvaldo de CASTRO**, voorzitter van de Commissie constitutionele zaken, rechten, vrijheden en waarborgen van de Assembleia da República

De EU-lidstaten hebben recentelijk na onderling overleg overeenstemming bereikt over een aantal instrumenten voor gegevensuitwisseling ten behoeve van veiligheidsdoeleinden, zowel binnen de EU als met derde landen. Het Verdrag van Prüm en de overeenkomst inzake de overdracht van PNR-gegevens zijn hiervan waarschijnlijk de belangrijkste voorbeelden.

Het Verdrag van Prüm is in 2005 door zeven lidstaten ondertekend, waarna de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken in juni 2007 besloot om de essentiële bepalingen van het verdrag in het wettelijk kader van de Unie te integreren. Het voorziet in de uitwisseling van vingerafdrukken, DNA-gegevens en gegevens uit kentekenregisters tussen de lidstaten. Op 28 juni 2007 is tussen de EU en de Verenigde Staten een nieuwe overeenkomst gesloten over de overdracht van persoonsgegevens van vliegtuigpassagiers (PNR-gegevens - 'Passenger Name Records'). Ze voorziet in de overdracht van data bestaande uit maximaal negentien velden, die door de Amerikaanse autoriteiten maximaal vijftien jaar mogen worden bewaard.

Daarnaast heeft de Commissie onlangs een voorstel gedaan tot oprichting van een Europees PNR-systeem[1], waarover het Europees Parlement zal worden geraadpleegd en waarbij ook de nationale parlementen zullen worden betrokken.

Is dit grote aantal maatregelen wellicht disproportioneel en zijn de maatregelen wel effectief? Wat is het effect ervan?
Zowel bij het Verdrag van Prüm als bij de PNR-overeenkomst werden het Europees Parlement en de nationale parlementen van de onderhandelingen uitgesloten. Hoe kan de democratische controle op dit terrein worden vergroot?

In sommige lidstaten is op nationaal niveau al een PNR-systeem opgezet. Wat zijn hun ervaringen met dit systeem?

9.00 - 9.30: Uiteenzettingen

José MAGALHÃES, toegevoegd staatssecretaris van Binnenlandse Zaken van Portugal
Peter SCHAAR, federale ombudsman voor gegevensbescherming in Duitsland en voorzitter van de Artikel 29-werkgroep (nog niet bevestigd)
Lord JOPLING, voorzitter van de subcommissie Binnenlandse Zaken van de bijzondere

[1] Voorstel voor een kaderbesluit van de Raad betreffende het gebruik van persoonsgegevens van passagiers (PNR-gegevens) ten behoeve van wetshandhaving (COM(2007)0654).

commissie Europese Unie van het Hogerhuis
Sophie IN 'T VELD, lid van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken van het Europees Parlement

9.30 - 10.30: Debat

10.30 - 12.00: ZITTING 4
VOORUITZICHTEN EN GRENZEN VAN
HET EUROPEES EN NATIONAAL STRAFRECHT

Voorzitter: **Jean-Marie CAVADA**, voorzitter van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken van het Europees Parlement

Met zijn arrest van 13 september 2005[1] heeft het Europees Hof van Justitie richtinggevende jurisprudentie gecreëerd. Het Hof besliste dat de bevoegdheden van de Europese Gemeenschap om het milieu te beschermen haar tevens bevoegd maken om de lidstaten te verplichten om via strafrechtelijke sancties voor ernstige overtredingen bedoelde bescherming te verzekeren. Op 23 oktober 2007 gaf het Hof een tweede arrest[2], nu over verontreiniging vanaf schepen, en het Europees Parlement behandelt momenteel verscheidene voorstellen van de Europese Commissie voor het invoeren van strafrechtelijke sancties.

Deze ontwikkeling zal net als het nieuwe Hervormingsverdrag, dat samenwerking op het gebied van strafrecht tot voorwerp van communautaire besluitvorming maakt (met toepassing van de medebeslissingsprocedure), aanzienlijke gevolgen hebben voor het strafrecht van de EU en de lidstaten. Wat is het standpunt van de nationale parlementen ten aanzien van deze recente ontwikkelingen? Hoe zal (of dient) het strafbeleid van de EU zich in de nabije toekomst te ontwikkelen, met name wanneer het Hervormingsverdrag wordt bekrachtigd?

10.30 - 11.00: Uiteenzettingen

José CONDE RODRIGUES, toegevoegd staatssecretaris van Justitie (namens de minister van Justitie), Portugal
N.N., vertegenwoordiger van een nationaal parlement
Maria da Assunção ESTEVES, lid van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken van het Europees Parlement

11.00 - 12.00: Debat

12.00 - 12.30: SLOTZITTING
CONCLUSIES EN UITZICHT OP EEN INTERPARLEMENTAIR WERKTERREIN

Conclusies van **Osvaldo de CASTRO**, voorzitter van de Commissie constitutionele zaken, rechten, vrijheden en waarborgen van de Assembleia da República, en **Jean-Marie CAVADA**, voorzitter van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken van het Europees Parlement.

[1] C-176/03 Commissie/Raad.
[2] C-440/05 Commissie/Raad.